

Til

Folketingets Færø-udvalg

Undervisningsministeren

Ministeriet for Videnskab Teknologi og Udvikling

WBS	Svarudkast
	Mødeforberedelse
	Til videre foranstaltning
M	Til orientering UTP
	Kvit. Svar fra M.S.
	Svarfrist:

d. 31/5.10 Ministersekretæren: KIM

	Sagsbehandler
Gruppe nr.	J.nr.
IO:	Bilag

Kravet til dansk niveau A i gymnasierne:

Jeg underviser ikke i faget dansk, men i samfundsfag. Men jeg vil hermed gerne forespørge om, følgende:

For at man kan studere videre på en højere læreranstalt i Danmark, kræves at man har dansk på niveau A¹ i gymnasiet. Det vil f.eks. sige at en jyde, fynbo eller bornholmer ikke kan henholde sig til sin dialekt og derved kræve at blive sidestillet med de, som har taget dansk på niveau A i gymnasiet. Det samme krav må derfor også kunne stilles til en færing. Hvis ikke færingen har dansk på niveau A i gymnasiet, kan han blive optaget på samme niveau, som nordmænd, svenskere, finner, islændinge og ålændinge – og det er jo ikke det samme! Nordiske borgere kan få lov til at læse på højere danske læreanstalter, hvis der er plads, men ikke ligestillet med danske borgere, som jyder, fynboer, sjællændere og bornholmere eller på bekostning af dansk statsborgere, som har taget dansk på niveau A på gymnasiet.

Hvor har jeg det fra? Jo, da der var for mange nordmænd og svenskere, som søgte ind på medicin-studiet på Københavns Universitet blev der lavet en anden ordning, således at antallet af nordmænd og svenskere blev væsentligt formindsket! De højere læreranstalter² kan også rent administrativt begrænse de nordiske ansøgninger, hvilket også sker i praksis.

Altså spørgsmålet er, ønsker færingerne at anvende den samme praksis som nu, hvor man lærer dansk på niveau A i gymnasiet eller ønsker de samme vilkår, som de nordiske ansøgere? Man kan jo ikke få både i pose og i sæk! Det vil sige lærer en færing ikke dansk på niveau A i gymnasiet og bliver han alligevel sidestillet med jyderne, fynboerne, sjællænderne og bornholmerne, så diskriminerer man jo faktisk jyderne, fynboerne, sjællænderne og bornholmerne, da deres dialekter ikke er godkendt som dansk på niveau A. Hvis man ikke på Færøerne vil lære dansk på niveau A i gymnasiet, så må kravet være at de supplerer faget, før de kan søge ind på en højere dansk læreranstalt, for at kunne blive sidestillet med andre danske statsborgere ellers ryger de over blandt de nordiske ansøgere!

¹ Mig bekendt er dansk niveau A, - standard dansk, som hovedsageligt er bygget på sjællandske dialekter, og derved **ikke** på f.eks. vestjyske, sønderjyske, fynske eller bornholmske dialekter.

² Højere læreranstalter er f.eks. universiteter, ingeniør- og handelshøjskoler, arkitektskoler etc.

I Hjemmestyreløven står der, at man på Færøerne skal lære dansk godt og grundigt! Man lærer dansk fra 3. Klasse, - et fag som er meget forhadet i den færøske folkeskole! Gad vide hvorfor?? Og hvad betyder "godt og grundigt", - hvem kontrollerer det? Men dansk i folkeskolen er ikke på et gymnasialt niveau, som er kravet til studier på højere danske læreranstalter!

Jeg har selv studeret på universiteter i både Danmark og Norge, og ved derfor hvilke sproglige krav der er til at kunne studere på højere læreranstalter, - og det er ikke dansk på folkeskolens niveau, dertil er den sproglige viden for lav. Når jeg kunne studere i Norge var det ikke på bekostning af nordmændene, men fordi der var plads! Det vil sige jeg kunne ikke, som dansker fortrænge en nordmand på et norsk universitet! I de skandinaviske lande er sprogene så nære (norsk, svensk og dansk), at disse på gymnasialt niveau er højt nok sprogviden til at kunne studere på hinandens universiteter, men man kan ikke fortrænge borgerne i landet på deres bekostning på de højere læreranstalter!

Færingerne har dansk som første fremmedsprog, det vil sige de har ikke samme muligheder for at kunne sproget! Ja, de er faktisk dårligere til det danske sprog end de var tidligere, ifølge mange færingers egne udsagn! Hvis sprogkunderskaberne er dårligere i dansk er færingerne rent faktisk værre stillede end nordmænd og svenskere, da disse har læst og lært sine sprog på højt gymnasialt niveau og sprogene er så nære! Sprogkunderskaberne og -viden er i alle de skandinaviske lande på højeste gymnasiale niveau, for ellers kan man ikke klare studierne på de højere læreranstalter! Færøsk på niveau A giver altså kun ret til at søge på lige vilkår, som andre nordiske borgere og ikke som jyderne, fynboerne, sjællænderne og bornholmerne, som skal opfylde kravene om dansk på niveau A i gymnasiet. **Det vil derfor være en færøsk selvvalgt forringelse for de færøske ansøgere!** Det samme gælder for grønlænderne - har de ikke dansk på niveau A i gymnasiet, men grønlandsk niveau A, vil de ikke have en chance på en dansk højere læreranstalt! Dertil er den sproglige forskel al al for stor!

Mit spørgsmål er så – er det ikke rigtig, at ingen dansk statsborger diskrimineres, ved kravet om dansk niveau A i gymnasiet til studier på højere læreranstalter i Danmark?

Med venlig hilsen

Bo Warberg
Fjalsgøta 60
FO-100 Tórshavn Færøerne